

[Slebsager.]

langt man skal gaa her, kan vi jo forhandle om i et kommer Udvalg, og det, som der kan blive Tale om, er selvfølgelig ikke en Fortsættelse af den nuværende Boliglovgivning, men det er Overgangsbestemmelser. Naar de københavnske Handelsforeningers Fællesrepræsentation med Tilslutning af de frederiksbergske Handlende ønsker Butikslejerne sikret 5 Aars Uopsigelighed, fordi Butikslejemaal i Almindelighed indgaas med 5 Aars Uopsigelighed, er det neppe nødvendigt at gaa saa langt for at sikre sunde og gode Forhold for Forretningslokalernes Vedkommende. Jeg tror ikke, det er nødvendigt at gaa saa langt, men jeg erkender, at der maa være et vist rimeligt Forhold mellem Forlængelsen af Opsigelsesfristen og Lejemaalets Varighed.

Imidlertid maa man til Gengæld være klar over, at Lejligheder, der efterhaanden bliver ledige ved Dødsfald, ved Opsigelse fra Lejeren Side eller paa anden Maade, straks skal være til fri Disposition for Ejeren. Det er jo en selvsagt Ting, at hvis Huslejeloven bortfalder ogsaa for Storkøbenhavns Vedkommende, saa ønsker vi Aagerbestemmelserne i den gældende Lovs Kapitel II opretholdt.

Med Hensyn til Tilflytterbestemmelserne forstår jeg, at den højtærede Minister har haft meget store Betænkeligheder ved at foreslaa disses Gyldighed forlænget, hvilket Ministeren ogsaa gav Udtryk for ved Fremsettelsen af Lovforslaget. I Virkeligheden har han jo kun bøjet sig for den enstemmige Tilkendegivelse fra de 4 Hovedstadskommuner. Jeg deler ganske Ministerens Betænkeligheder ved at opretholde disse Indskrænkninger. Selv med visse Lempelser er det jo Indskrænkninger i Borgernes frie Ret til at tage Bopæl og søge Erhverv, hvor de selv ønsker det indenfor Rigets Grænser. Jeg er ogsaa enig med Ministeren i, at en saadan Tilstand let kan blive et tvæegget Sværd for de Kommuner, hvortil Tilflytningen er begrænset. Er det f. Eks. ikke gaaet saaledes, at Bygningshaandværkernes Tal her i København er blevet stærkt begrænset i Forhold til tidligere, et Forhold, som ikke blot kan virke stærkt fordyrende for Byggeriet her i Storkøbenhavn, men som tillige i høj Grad kan medvirke til paa utilbørlig Maade at hemme Byggevirksomheden til Skade for Lejerne? Bygningshaandværkernes Tal her i København gik — saaledes blev det oplyst her i Tinget af det ærede Medlem Hr. Krag i 1925 — fra 1917 til 1922 ned fra 28 000 til 20 000. Jeg vil gerne

spørge den højtærede Minister: Hvorledes er dette Forhold nu? Ministeren bedes give Oplysning om dette, om ikke her under Behandlingen, saa senere til Udvalget. Tillige beder jeg Ministeren oplyse, hvorvidt det er rigtigt, at der er store Vanskeligheder forbundet med at blive Lærling i Byggefagene her i København, og om der foretages noget fra Organisationernes Side for at hindre Tilgang af Lærlinge til disse Fag. Thi hvis det er Tilfældet, og hvis der tillige er lukket for Tilgang ude fra paa Grund af Tilflytterbestemmelserne eller ved Foranstaltninger fra Organisationernes Side, saa har Ministeren saa vist Ret i, at det kan blive et tvæegget Sværd for Hovedstadskommunerne at opretholde Tilflytterbestemmelserne. Det vil da nemlig medføre en Fordyrelse af Byggeriet og virke hemmende paa Byggevirksomheden til Skade for de lejlighedssøgende.

Hele dette Spørgsmaal om Tilflyttere behandles ogsaa af Staden Københavns statistiske Kontor, og det oplyses her, at i Aarene 1926—29 har Overnævnet givet Tilladelse for udenbysboende til at leje københavnske Beboelseslejligheder i 5 600 Tilfælde omfattende 15 380 Personer og har nægtet Tilladelse i ca. 4 000 Tilfælde omfattende ca. 10 000 Personer. En Del af disse sidste vil dog have taget Bopæl i Ejendomme opført efter 1918, og Stadens statistiske Kontor oplyser, at det kan anføres, at Ejendomsdirektoratet i Aarene 1926—1929 har imødekommet 2 154 Andragender omfattende 6 359 Personer om Indflytning i kommunestøttede Ejendomme. Men paa den anden Side maa man jo ogsaa være klar over, at Tilstedeværelsen af Restriktionerne utvivlsomt har medført, at adskillige Mennesker har opgivet at flytte til København uden at gøre Forsøg paa at opnaa Tilladelse til at leje selvstændig Lejlighed, og der kan derfor være en Mulighed for, at Ophævelsen af Tilflytningsbestemmelserne kan komme til at volde nogen Vanskelighed. Det er naturligvis ogsaa under Hensyn hertil, at man fra de tre Kommuner Side har anbefalet indtil videre at opretholde Tilflytterbestemmelserne, og det er jo ogsaa af Hensyn hertil, at den højtærede Minister til Trods for sine overordentlig store Betænkeligheder har bøjet sig for Hovedstadskommunernes Krav.

Jeg tror imidlertid ikke, det gaar an vedblivende at opretholde disse Bestemmelser. Forholdet er jo alligevel dette, at taget i al Almindelighed er Tilflytningsbestemmelserne uheldige, de vender Brodden nedad mod de daarligt stillede i Samfundet;